

คำวินิจฉัยให้เปรียบเทียบคดี
กรณีการห้ามขายสินค้าของคู่แข่งในตลาดเครื่องตีมบ่ารุงกำลัง

ระหว่าง { คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ผู้กล่าวหา
บริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด ผู้ถูกกล่าวหา

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีความเห็น เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ว่า กรณีที่ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการห้ามขายสินค้าของคู่แข่งในตลาดเครื่องตีมบ่ารุงกำลังนั้น คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเห็นว่า บริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด ใช้อำนาจเหนือตลาด กระทำการกำหนดเงื่อนไขที่จำกัดการซื้อเครื่องตีมบ่ารุงกำลังตราเอ็ม-๑๕๐ และจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อ หรือขายสินค้าเครื่องตีมบ่ารุงกำลังตราอื่น ๆ อย่างไม่เป็นธรรม ตามมาตรา ๒๕ (๒) และกระทำการแทรกแซง การประกอบธุรกิจของผู้ร้องทั้ง ๔ ราย โดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา ๒๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ บริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด ยังกระทำการอันมิใช่การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน และจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ร้อง ทำให้ได้รับความเสียหาย ขาดกำไร และรายได้จากการขายสินค้าเครื่องตีมบ่ารุงกำลังตราเอ็ม-๑๕๐ สูญเสียฐานลูกค้า ตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกด้วย นายประธาน ไชยประสิทธิ์ กรรมการบริษัทฯ มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการของบริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด ในเรื่องเกี่ยวกับนโยบาย การค้าและการตลาด จึงต้องร่วมรับผิดชอบเช่นเดียวกับบริษัทฯ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขัน ทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงให้แจ้งข้อหาและดำเนินการตามกฎหมายต่อไป รวมทั้งให้มีหนังสือถึงอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาสั่งฟ้อง บริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัดและนายประธานฯ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้มีหนังสือที่ พณ (สขค) ๐๔๑๖/๕๘๓๐ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ นำส่งมติที่ประชุมคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า และสำนวนการสอบสวน คดีที่ ๑/๒๕๕๘ พร้อมกับผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รับหนังสือจากบริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด โดยนาย ป. ผู้ชำระบัญชีบริษัท ผู้ต้องหาที่ ๑ และจากนายประธานฯ ผู้ต้องหาที่ ๒ รวม ๒ ฉบับ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ขอให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าใช้อำนาจในการเปรียบเทียบ ตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้มีมติ ในการประชุมครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้เปรียบเทียบ บริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด ผู้ต้องหาที่ ๑ และนายประธานฯ กรรมการบริษัทฯ ผู้ต้องหาที่ ๒ ตามที่มีหนังสือแจ้งความประสงค์

/เมื่อวันที่...

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้รับหนังสือจากบริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด โดยนาย ป. ผู้ชำระบัญชีบริษัท ผู้ต้องหาที่ ๑ และจากนายประธานฯ ผู้ต้องหาที่ ๒ รวม ๒ ฉบับ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ขอรับสารภาพและยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ

ประเด็นวินิจฉัย

๑. คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าสามารถนำโทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้กับการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่

๒. คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจะนำบทบัญญัติความผิดตามมาตรา ๕๐ และบทกำหนดโทษปรับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้บังคับกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีโทษปรับตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาประการแรก คือ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าสามารถนำโทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้กับการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่

ในข้อนี้ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติว่า การกระทำของผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๙ ซึ่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่กระทำความผิดซ้ำต้องระวางโทษเป็นทวีคูณ แต่ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓ บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างไรก็ตาม การกระทำความผิดในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้นำมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่ได้บัญญัติให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นความผิดทางอาญ่อีกต่อไป แต่มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีที่กระทำความผิด

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่ประสงค์ให้ความผิดตามมาตรา ๒๙ เป็นความผิดทางอาญ่อีกต่อไป ซึ่งมีผลให้ผู้กระทำความผิดนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญา สำหรับโทษทางปกครองนั้น พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มิได้มีบทเฉพาะกาลบัญญัติรองรับการนำโทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้กับบรรดาความผิดที่ได้กระทำในขณะที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายเดิมมีผลใช้บังคับ กรณีจึงไม่อาจนำโทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ประเด็นที่ต้องพิจารณาในประการต่อมา คือ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจะนำบทบัญญัติความผิดตามมาตรา ๕๐ และบทกำหนดโทษปรับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้บังคับกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีโทษปรับตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่

ในข้อนี้ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติว่า การกระทำของผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ซึ่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่กระทำความผิดซ้ำต้องระวางโทษเป็นทวีคูณ แต่ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓ บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างไรก็ตาม การกระทำความผิดในลักษณะการใช้อำนาจเหนือตลาด ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้นำมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังประสงค์ให้การกระทำความผิดในลักษณะการใช้อำนาจเหนือตลาดตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นความผิดทางอาญาอยู่ต่อไป จึงต้องนำกฎหมายในส่วนที่เป็นคุณมาใช้บังคับกับผู้กระทำความผิด ไม่ว่าส่วนที่เป็นคุณนั้นจะอยู่ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เมื่อพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๒ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด มียอดเงินขายในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นปีที่กระทำความผิดจำนวน XX,XXX ล้านบาท เมื่อคิดค่าปรับในอัตราร้อยละสิบของรายได้จะเท่ากับ X,XXX.X ล้านบาท ส่วนพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่กระทำความผิดซ้ำต้องระวางโทษเป็นทวีคูณ ค่าปรับในกรณีนี้จึงปรับได้ไม่เกิน X,XXX,XXX บาทเท่านั้น พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ จึงเป็นกฎหมายเป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดมากกว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับกับการเปรียบเทียบผู้ต้องหาทั้งสองในกรณีนี้

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงมีมติเป็นเอกฉันท์กำหนดจำนวนค่าปรับที่จะเปรียบเทียบแก่ผู้ต้องหาทั้งสอง ได้แก่ บริษัท เอ็ม-๑๕๐ จำกัด ผู้ต้องหาที่ ๑ และนายประธานกรรมการบริษัท ผู้ต้องหาที่ ๒ คนละ ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าดำเนินการเปรียบเทียบให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒